

Số: /TB-UBND

Yên Cường, ngày tháng 5 năm 2026

THÔNG BÁO

Về việc tuyên truyền sử dụng phân bón và thuốc BVTV theo nguyên tắc “4 đúng”

I. Về sử dụng phân bón

Phân bón có vai trò rất quan trọng trong trồng trọt, là nguồn dinh dưỡng chủ yếu cho cây sinh trưởng, phát triển, giúp cho cây trồng đạt được năng suất, đảm bảo chất lượng nông sản... Tuy nhiên, việc sử dụng phân bón vô cơ như thế nào cho hiệu quả, an toàn, thì vẫn là câu hỏi đặt ra với nhiều người nông dân. Hơn nữa, việc sử dụng phân bón vô cơ một cách lạm dụng quá đà có thể dẫn đến những hậu quả tiêu cực cho môi trường, góp phần làm suy thoái độ phì nhiêu của đất, ô nhiễm nguồn nước, tăng phát thải khí nhà kính, gây lãng phí và làm ảnh hưởng đến chất lượng nông sản cũng như sức khỏe con người.

Nhiều nghiên cứu khoa học xác định hiệu suất sử dụng phân đạm khi bón vào đất chỉ đạt 40-45%; phân lân 25-30%; kali 40-50% tùy theo chân đất, giống cây trồng, thời vụ, phương pháp bón, loại phân bón. Lượng còn lại bị nước mưa, nước tưới rửa trôi, hoặc bị chuyển hóa và bốc hơi,... có nguy cơ tác động tiêu cực đến hệ sinh thái nông nghiệp, làm ô nhiễm nguồn nước, đất và có thể gây đột biến gen đối với một số cây trồng. Ngoài ra lượng nitrat trong rau, củ, quả dư thừa sẽ biến thành nitrit gây nguy hại cho con người.

Vì vậy, để cây sinh trưởng phát triển tốt, cho năng suất và chất lượng cao, hạn chế thấp nhất sự thất thoát phân bón, các động tiêu cực đến hệ sinh thái nông nghiệp và sức khỏe con người. UBND xã Yên Cường khuyến cáo người dân cần chú ý 4 nguyên tắc bón phân quan trọng như sau:

1. Bón đúng chủng loại phân

Bón đúng chủng loại phân là việc cung cấp đúng loại phân bón có thành phần dinh dưỡng theo đúng yêu cầu của cây trồng. Bón phân không đúng yêu cầu, không phát huy được hiệu quả còn lãng phí tiền của, công sức và gây hại cho cây trồng.

Bón đúng loại phân không chỉ căn cứ vào nhu cầu của cây mà còn phải căn cứ vào đặc điểm, tính chất của từng loại đất.

Ví dụ: Ở đất chua hạn chế bón phân supe lân, nên sử dụng phân lân nung chảy và trên nền đất kiềm không bón các loại phân có tính kiềm (tecmo photphat,...), trên đất mặn không nên bón kalioclorua,....

2. Bón đúng liều lượng

Bón đúng liều lượng là việc cung cấp đúng, đủ lượng dinh dưỡng cần thiết cho cây trồng đảm bảo cho sinh trưởng và năng suất cây trồng, duy trì và cải thiện

độ phì nhiêu đất. Bón thừa sẽ làm tăng chi phí đầu tư, nguy cơ ô nhiễm môi trường nước; gây nguy cơ mất cân bằng dinh dưỡng trong đất và cây. Bón phân thiếu cây trồng cho năng suất thấp, độ phì suy thoái và gây nguy cơ mất cân bằng dinh dưỡng trong đất và cây.

Lượng phân bón đối với mỗi loại cây trồng tùy thuộc vào sức sinh trưởng, năng suất của cây trồng, loại đất, thời tiết. Ví dụ: Đối với cây lúa, dự kiến năng suất 7 tấn/ha cần bón 118kg N, 57kg P₂O₅ và 48kg K₂O/ha; với mức 5 tấn/ha chỉ cần 71kg N, 35kg P₂O₅ và 30kg K₂O. Hiệu lực phân bón trong vụ mùa thường thấp hơn trong vụ xuân, giống lúa vụ mùa cũng ngắn ngày hơn, do vậy lượng bón có thể thấp hơn vụ xuân 10-20% (trừ đất phèn và đất chua, đất bạc màu).

Cần bón phân với lượng khuyến cáo trên bao bì từng loại phân.

3. Bón đúng cách

Bón phân đúng cách chính là nâng cao hiệu quả, chống thất thoát và giúp cây trồng hấp thu được tối đa lượng phân. Đối với từng loại cây trồng, loại đất, thời tiết, loại phân khác nhau mà có các cách bón khác nhau.

Cây ăn quả có bộ rễ lớn, thường tán cây vươn xa đến đâu thì rễ non cũng phát triển đến đó. Do đó khi bón cần cuốc rãnh (hố), rắc phân, tưới nước quanh tán cây. Với những vườn đất không bằng phẳng thì rắc nhiều phân ở phía đất cao, ít ở nơi thấp; khi rửa trôi xảy ra sẽ dàn đều phân ra; Trên ruộng lúa cũng nên thực hiện bón ít ở những nơi trũng...

Có 2 loại phân bón: Phân bón gốc và phân bón lá. Tùy từng loại cây mà có phương pháp bón thích hợp. Với phân bón gốc thường bón vào hố, rãnh hoặc hòa nước tưới theo vành tán lá. Với phân bón lá thì phun đều trên lá, nên khi sử dụng vào buổi sáng hoặc chiều sẽ đem lại hiệu quả tối ưu, đặc biệt không sử dụng buổi trưa, tránh những lúc trời âm u, sắp mưa, có khả năng bị rửa trôi cao.

Mùa vụ, nhiệt độ và thời tiết cũng rất ảnh hưởng đến hiệu quả của phân bón, mưa làm rửa trôi, trực di phân bón, nắng khô làm phân bón không tạo được môi trường dinh dưỡng để tiêu, cây không phát triển, thối hoa, quả. Trời rét, nhiệt độ thấp (dưới 13⁰C) không được bón phân đậm cho cây trồng, cần bón bổ sung kali làm tăng khả năng chống chịu của cây.

4. Bón đúng lúc

Trong suốt thời kỳ sống, cây trồng luôn luôn có nhu cầu các chất dinh dưỡng cho sinh trưởng và phát triển, vì vậy khi bón phân nên chia ra bón nhiều lần theo quy trình và bón vào lúc cây phát triển mạnh, không bón một lúc quá nhiều. Việc bón quá nhiều phân một lúc sẽ gây ra thừa lãng phí, ô nhiễm môi trường, cây sử dụng không hết sẽ làm cho cây biến dạng dễ nhiễm bệnh, năng suất chất lượng nông sản thấp.

Nhu cầu dinh dưỡng của cây trồng khác nhau tùy thuộc vào từng giai đoạn sinh trưởng và phát triển. Ví dụ:

+ Đối với cây ăn quả, sau khi thu hoạch là lúc cây cần phải được bổ sung thêm dinh dưỡng, cây cần nhiều cả đạm, lân và kali để có thể hồi phục cũng như tích trữ dinh dưỡng cho đợt quả tiếp theo; khi đã đậu quả thì cần chú trọng bổ

sung thêm kali, phục vụ cho việc nuôi quả của cây. Với các cây có thời gian nuôi quả dài như cam, quýt, bưởi thì lượng phân cần chia ra dùng làm nhiều đợt.

+ Với lúa cấy, bón thúc lần 1 sau cấy 7-10 ngày, giai đoạn này cây con cần nhiều đạm hơn để đẻ nhánh và bón thúc lần 2 (bón đón đòng) khi lúa đứng cái, lúc này lúa cần dưỡng chất để thụ phấn, thụ tinh, tạo bông lúa to, nhiều hạt nên cần ít đạm, nhiều kali hơn giai đoạn trước. Đây là thời điểm quyết định đến năng suất cần chú ý, tránh bón phân muộn.

Bón phân là việc làm thường xuyên, có ý nghĩa lớn trong việc quyết định năng suất, chất lượng cây trồng. Việc sử dụng phân bón hợp lý giúp nâng cao giá trị sản xuất, góp phần duy trì độ phì của đất, bảo vệ môi trường, hệ sinh thái và góp phần tăng thu nhập cho nông dân.

II. Về sử dụng thuốc BVTV

Thứ nhất: Sử dụng thuốc BVTV nằm trong danh mục thuốc BVTV được phép sử dụng tại Việt Nam theo thông tư số 25/2024/TT-BNNPTNT. Tuyệt đối không sử dụng thuốc BVTV nằm trong danh mục thuốc cấm hoặc bị loại bỏ khỏi danh mục thuốc BVTV được phép sử dụng tại Việt Nam.

Thứ hai: Sử dụng thuốc đảm bảo theo nguyên tắc "4 đúng".

1. Nguyên tắc sử dụng đúng thuốc:

Cần phải biết rõ loài dịch hại cần phòng trừ (đến ngưỡng phòng trừ). Ưu tiên lựa chọn sử dụng các loại thuốc có tác động chọn lọc, có hiệu lực cao, thời gian cách ly ngắn và ít độc đối với sinh vật có ích, động vật máu nóng.

Thay đổi loại thuốc trong quá trình sử dụng, không nên sử dụng một loại thuốc trong thời gian dài hoặc từ năm này qua năm khác để ngăn ngừa hiện tượng quen thuốc, kháng thuốc của dịch hại.

Lưu ý sử dụng thuốc theo đúng đối tượng cây trồng, sâu bệnh hại ghi trên nhãn thuốc. Đặc biệt trên rau chỉ sử dụng thuốc BVTV trên nhãn hướng dẫn ghi rõ sử dụng phòng trừ đối tượng gì trên cây rau, không sử dụng thuốc chỉ dùng cho ngô, lúa, cây ăn quả phun cho rau.

Tuyệt đối không dùng những loại thuốc có nhãn ghi bằng chữ nước ngoài để phun cho cây trồng.

2. Nguyên tắc sử dụng thuốc đúng nồng độ, liều lượng.

Pha, phun theo hướng dẫn của nhà sản xuất ghi trên nhãn, vỏ bao bì thuốc. Không tự ý tăng nồng độ của thuốc, sẽ gây hại cho người sử dụng, cây trồng, môi trường và làm tăng chi phí hoặc pha, phun ở nồng độ thấp quá sẽ làm cho dịch hại quen thuốc, kháng thuốc tạo nguy cơ bùng phát dịch.

3. Nguyên tắc sử dụng thuốc đúng lúc

Phun thuốc vào thời điểm dịch hại dễ bị tiêu diệt, phun ở giai đoạn tuổi nhỏ đối với sâu và ở giai đoạn đầu đối với bệnh. Phun vào lúc trời mát, không có gió to để thuốc tiếp xúc bám dính tốt hơn trên bề mặt lá. Hạn chế phun lúc cây đang ra hoa, không phun thuốc khi trời nắng nóng sẽ làm giảm hiệu lực của thuốc hoặc

trời sắp mưa có thể làm rửa trôi thuốc. Không phun thuốc vào thời điểm quá gần ngày thu hoạch (tùy thuộc vào thời gian cách ly của từng loại thuốc để xác định thời gian ngừng phun thuốc trước thu hoạch). Phun khi mật độ sâu, tỷ lệ bệnh đạt đến ngưỡng gây hại kinh tế (điều này cần có cán bộ kỹ thuật hướng dẫn xác định đối với từng loại sâu, bệnh ở từng thời kỳ và mức độ sinh trưởng phát triển của cây trồng).

4. Nguyên tắc sử dụng thuốc đúng cách .

Khi quyết định sử dụng thuốc phải tính toán kỹ lượng thuốc và lượng nước cần sử dụng. Khi pha thuốc nên cho vào bình 1/3 - 1/2 lượng nước rồi cho nước vào rồi khuấy đều, sau đó tiếp tục cho đủ lượng nước còn lại vào khuấy kỹ để thuốc phân tán đều trong nước. Không tự ý hỗn hợp hay nhiều loại thuốc BVTV với nhau bởi khi hỗn hợp có trường hợp làm gia tăng hiệu lực thuốc song có nhiều trường hợp hỗn hợp sẽ giảm hiệu lực thuốc, hoặc dễ gây cháy nổ, độc hại cho cây trồng và người sử dụng. Do đó chỉ thực hiện hỗn hợp thuốc nếu có hướng dẫn trên nhãn thuốc hay hướng dẫn của cán bộ kỹ thuật và sau khi hỗn hợp phải sử dụng ngay. Người phun phải mặc đầy đủ bảo hộ lao động, dụng cụ phun đảm bảo các yêu cầu kỹ thuật.

Thứ ba: Sau khi sử dụng thuốc BVTV thu gom vỏ bao bì thuốc vào thùng chứa đúng nơi quy định, không để chung với rác thải thông thường

UBND xã Yên Cường đề nghị toàn thể nhân dân thực hiện tốt các nguyên tắc bón phân, sử dụng thuốc BVTV trong canh tác các loại cây trồng nhằm tiết kiệm chi phí và góp phần bảo vệ môi trường./.

Nơi nhận:

- Lãnh đạo UBND xã;
- Phòng Văn hoá – xã hội;
- Trung tâm Dịch vụ sự nghiệp công;
- Phòng Nông nghiệp và Môi trường;
- Các HTX SXKD DVNN;
- Các thôn/xóm trên địa bàn;
- Trang thông tin điện tử xã;
- Lưu: VT, KT.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Công Trình